

Sygn. akt: VI Kz 177/15

POSTANOWIENIE

Dnia 29 czerwca 2015 r.

Sąd Okręgowy w Słupsku w VI Wydziale Karnym Odwoławczym
w składzie:

Przewodniczący SSO Andrzej Cyganek

Sędziowie: SO Witold Żyłuk

SO Dariusz Dumanowski

Protokolant sekr.sądowy Izabela Kowalik

przy udziale Prokuratora Prokuratury Rejonowej del. do Prokuratury Okręgowej Dariusza Iwanowicza
po rozpoznaniu w sprawie **O. P., B. M., J. G., M. L. i C. D.**

oskarżonych o przestępstwo z art. 160 § 2 k.k.

zażalenia wniesionego przez oskarżyciela subsydiarnego

na postanowienie Sądu Rejonowego w Słupsku

z dnia 30 kwietnia 2015 r., sygn. akt XIV K 425/14

w przedmiocie umorzenia postępowania

na podstawie art. 437 § 2 k.p.k.

p o s t a n a w i a

uchylić zaskarżone postanowienie i przekazać sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Słupsku.

UZASADNIENIE

Zażalenie subsydiarnej oskarżycielki posiłkowej okazało się zasadne, aczkolwiek z innych przyczyn, niż w nim podniesione.

W ocenie Sądu Okręgowego sąd I instancji naruszył przepis art. 339 § 3 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 2 i 9 k.p.k., albowiem decyzja merytoryczna o umorzeniu postępowania podjęta została przedwcześnie.

Dokonując analizy porównawczej czynów, co do których prokurator dwukrotnie umorzył postępowanie oraz czynów zarzucanych

w subsydiarnym akcie oskarżenia, Sąd Odwoławczy doszedł bowiem do przekonania, iż stanowisko Sądu Rejonowego o występowaniu w niniejszej sprawie przesłanki negatywnej w postaci braku znamion czynu zabronionego oraz braku skargi uprawnionego oskarżyciela było błędne, a wywody Sądu w tym zakresie zbyt lakoniczne.

Na wstępie niniejszych rozważań wypada zauważyć, że w realiach kontrolowanej sprawy, w odniesieniu do czynów, zarzucanych

w subsydiarnym akcie oskarżenia, wyczerpany został, wbrew stanowisku Sądu I instancji, tryb z art. 330 k.p.k. Lektura uzasadnienia zaskarżonego postanowienia w tym zakresie prowadzi do wniosku, iż w istocie Sąd ten miał wątpliwości, co do tożsamości tych czynów, gdyż zwrócił uwagę, że o ile śledztwo w przedmiotowej sprawie toczyło się odnośnie jednego zdarzenia historycznego w przedmiocie zaistnienia znamion przestępstwa z art. 155 k.k., o tyle subsydiarna oskarżycielka posiłkowa rozszerzyła granice oskarżenia, zarzucając oskarżonemu popełnienie przestępstwa kwalifikowanego z art. 160 § 2 k.k. i z art. 162 § 1 k.k., dokonując także zmiany opisu tych czynów.

Tymczasem kwestia tożsamości czynu była już niejednokrotnie analizowana, zarówno w doktrynie, jak i w judykaturze. Zgodnie

z dominującym w orzecznictwie stanowiskiem, dla zachowania tożsamości czynu niezbędna jest niezmiennosc podmiotu czynu, przedmiotu ochrony,

a w razie poczynienia innych ustaleń co do czasu i miejsca czynu, także tożsamości osoby pokrzywdzonej (tak: wyrok SN z dnia 25.08.2010r., II KK 186/10). A contrario - tożsamość jest wyłączona, gdy nastąpiła zmiana osoby sprawcy, zmiana dobra prawnego lub też zmiana osoby pokrzywdzonego, nadto jednocześnie wystąpiła jakakolwiek różnica, dotycząca miejsca czynu, czasu czynu, przedmiotu wykonawczego lub ustawowych znamion czynu.

Na uwagę zasługuje także stanowisko Sądu Apelacyjnego

w K., wyrażone w postanowieniu z dnia 18 stycznia 2012r. (sygn. akt II AKz 853/11) w którym Sąd ten wskazał, że różnice w opisie działania sprawcy nie mają decydującego znaczenia przy ustalaniu tożsamości czynów oraz, że odmiennosc ustaleń w zakresie znamion strony podmiotowej również nie może decydować o wykluczeniu owej tożsamości. Dalej wywiódł ów Sąd, iż porównując czyn będący przedmiotem postępowania przygotowawczego i czyn powołany w subsydiarnym akcie oskarżenia, należy badać zakres konkretnych zdarzeń historycznych, a nie przyjętych kwalifikacji prawnych, które przecież mogą okazać się błędne. Okolicznosc, że czyn będący przedmiotem śledztwa został zakwalifikowany z art. 155 k.k., nie oznacza, że postępowanie przygotowawcze było prowadzone jedynie pod kątem określonych przez ten przepis czynności wykonawczych, a polegających na naruszeniu reguł postępowania.

Przenosząc powyższe uwagi na realia niniejszej sprawy należy stwierdzić, że w odniesieniu do czynów opisanych w skardze subsydiarnej zachodzi tożsamość podmiotowa – bowiem dotyczą one tych samych oskarżonych; przedmiotowa – bowiem dotyczą one tego samego przedmiotu ochrony, jakim jest zdrowie i życie ludzkie; nadto mamy do czynienia

z tożsamością osoby pokrzywdzonej. Powyższe potwierdza analiza porównawcza zawiadomienia pełnomocnika oskarżycielki o podejrzeniu popełnienia przestępstwa (k.1-4, akt przygotowawczych), obu złożonych skarg subsydiarnych (k. 2-18 i k.46-62), analiza przeprowadzonych czynności w toku postępowania przygotowawczego, w szczególności ustnej opinii uzupełniającej biegłych sądowych (k.330-340 oraz k.351-356 akt przygotowawczych), dopuszczonej i przeprowadzonej także na okolicznosc niedołożenia należytej staranności. Z tego też względu, lektura zaskarżonego postanowienia prowadzi do wniosku, iż Sąd dokonując oceny w zakresie tożsamości czynów poprzestał jedynie na porównaniu treści zarzutów objętych postępowaniem prokuratorskim i tych opisanych w skardze oskarżyciela subsydiarnego, co jednak okazało się niewystarczające do utrzymania zaprezentowanego tam stanowiska.

Konkludując powyższe uwagi należy uznać, że eksponowane przez Sąd Rejonowy różnice nie mają decydującego znaczenia przy ustalaniu tożsamości czynu i tym samym nie mogą przekreślać przyjęcia ich tożsamości.

W dalszej kolejności przypomnienia wymaga, że Sąd ma możliwość umorzenia postępowania karnego przed rozprawą, z powodu oczywistego braku faktycznych podstaw oskarżenia (art. 339 § 3 pkt 2 k.p.k.), lecz tylko w sytuacji, gdy mimo kompleksowego zgromadzenia dowodów, bez dokonywania oceny poszczególnych dowodów pod względem merytorycznym, nie ma żadnych podstaw do oskarżenia danej osoby o zarzucany jej czyn.

Natomiast treść uzasadnienia zaskarżonego postanowienia sugeruje, że wskazany warunek orzekania o umorzeniu postępowania jeszcze przed rozprawą, nie zachodzi w niniejszej sprawie. Sąd Rejonowy, uzasadniając swoje

orzeczenie wskazuje bowiem, że substydiarny akt oskarżenia zawiera subiektywną ocenę materiału dowodowego, stanowiąc polemikę ze zgromadzonymi dowodowymi, gdyż wyprowadza odmienne od biegłych wnioski, nadto toku rozumowania oskarżycielki nie sposób zaakceptować, gdyż nie znajduje on oparcia w dowodach zgromadzonych w toku postępowania, a ona sama nie posiada dowodów przeciwnych. Zdaniem Sądu Okręgowego, zaprezentowana ocena Sądu Rejonowego jest zbyt daleko idąca.

Reasumując powyższe należy z całą stanowczością podkreślić, że w zaskarżonym postanowieniu Sąd I instancji nie poprzestał na odwołaniu się do zebranych dowodów, ale wniknął w ich merytoryczną treść i dokonał oceny zebranego materiału dowodowego, co legło u podstaw jego rozstrzygnięcia, w którym uznał, iż brak jest w zarzuconym oskarżonym działaniu znamion czynu zabronionego, określonego w art. 160 § 2 k.k. i art. 162 § 1 k.k.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy uznał, że zażalenie wniesione przez oskarżycielkę substydiarną jest zasadne i zaskarżone postanowienie uchylił, na podstawie art. 437 § 2 k.p.k., przekazując jednocześnie sprawę Sądowi Rejonowemu w Słupsku do dalszego prowadzenia.